

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números anteriors 10 céntims.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1⁸⁰.
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2⁵⁰.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Librería Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

Á LILLO Y Á MÁLAGA.

UAN gobernan los conservadores se coneix sempre en una cosa especial y propia d' ells y de ningú més. Al principi de la restauració hi havia un periódich del gremi que deya casi cada dia:

—Por todas partes brotan gérmenes de prosperidad.

Ab una mica més de barra hauria pogut afegir: —«germens de prosperitat y tons de vi ranci.»

Avuy las fonts que brotan son de sanch humana.

Y aquest liquit rajant en abundancia, es aquella cosa de que parlava poch há, molt típica y característica y al mateix temps molt propria de l' època en que gobernan los conservadors.

La gent del morro fort, aquells que 's queixan y 's exasperan davant de la dulcura dels procediments liberals y democràtics, se fregaran las mans de gust, si es que no les tenen ocupadas. Lo cas no es pera menos. Ha arribat lo moment per ells tan desitjat. Avuy corra la sanch. Espanya 's regenera.

No fa gaires días en Silvela, l' ilustre estadista del sentit juridich, al donarli coneixement de que á Lillo l' arcalde conservador manté y sosté una banda d' escopetaires ab l' encàrrec especial de destorzar als fuscionistes, ficantlos la por al cos, y á no serlos posible la por, un parell de balas, Silvela reya, com volgunt dir:

—Vés ara, á mí qué 'm contan!

Pero aixis com de un mánec d' essombra, segons diu l' adagi, 'n van sortir set balas, de las escopetas dels pinxos conservadors de Lillo, ne va sortir una l' altra dia, que causá una mort.

—Aixó es intame! —va dir una veu desde las Corts.

—Matar als homes per qüestions políticas!... ¿En quin pais civilisat s' ha vist una cosa semblant?...

—Calma, calma!... —vingué a respondre l' home impenetrable del sentit juridich. Es precis no procedir de lleuger al formular afirmacions de certa classe. Aquí 's parla ab massa lleugeresa de homicidis polítics perpetrats á Lillo, quan en honor de la veritat, la política no té res que veure ab aquells actes. A Lillo no hi ha altra cosa que odis y ressentiments de familia. ¿Que per aquest motiu, ab lo qual lo govern no hi té res que veure, á lo millor renyeixen y 's matan? Es molt sensible; pero diguem ab lo poeta:

«Son plàtiques de família
de las que nadie hace caso.»

Y satistet ab aquesta explicació de las salvatjades conservadoras, l' home del sentit juridich se passá la

má pèl front preguntantse per si mateix: —«Vamos á veure: ¿Tinch ó no tinch tupe?»

La resposta va donarli l' telégrafo á las pecas horas. Un telegrama de Málaga va estellar á las sèvases mans com una bomba.

¡Dèu del Cel! ¿Era possible lo que allí li deyan? Ab una mica més pert los sentits, inclús lo sentit juridich, qu' es lo seu sisé sentit.

Lo cas no era pera menos. A Málaga acabava de succeir un fet semblant als fets abominables de Lillo. Allá també s' havia assassinat á un home, pero la víctima no era un liberal com á Lillo; la víctima era un conservador. Més encare que un conservador: era un cunyat del ministre. Y l' homicida no era ja un escopetaire vulgar, sinó l' director de un periódich.

¿Qué diria ara l' Sr. Silvela, si insultant lo just dolor que l' affligeix, algú s' encarés ab ell y li digués:

—Aixó no es res, D. Francisco: ressentiments y odis de familia, dels quals no hi ha que ferne cabal?

¿Qué diria si tal insult li llansavan á la cara?

Lo cunyat del Sr. Silvela havia sortit regidor y era l' candidat del govern per l' arcaldia. ¿Com havia sortit? ¿Pels vots dels electors ó per la influència del ministre, del seu cunyat, del marit de la sèva germana? Vels'hi aquí unes preguntes que seria curiós respondrelas ab verdadera franquesa. Més clar: si 'ls conservadors no gobernassen l'hauria sortit elegit lo cunyat del Sr. Silvela?

En cambi l' autor de la mort de aquest desventurat, director de un dels periódichs més llegits y acreditats de aquella capital, en las últimes eleccions de regidores, sigué víctima de las malas arts dels elements governants. Perque un home de las sèvases condicions, de la sèva intel·ligència cultivada, de la sèva posició social, se presentés davant del cunyat del ministre, l' invités á sortir del cafè á pretext de dir-li algunas paraules y li plantifiqués tres tiros de revòlver deixantlo cadáver, era precis que n' hagués rebut ofensas gravíssimas, ofensas de aquellas que fan perdre l' senderi á l' home més seré... ¡No opina aixis, Sr. Silvela!

Donchs aquí té las consequències de aquesta política funesta qu' están realisant los partits de la restauració. Un exemple horrorós, y no ja en cabeza ajena, sino en cabeza propia. Un argument per un drama polític.

Lo cacich que diu: —Tinch carta blanca del govern y taig lo que 'm dóna la gana.

L' home otés que respon: —Si tú tens carta blanca del govern, jo tinch un revòlver de sis tiros; y un cop t' haja clavat un parell de balas al cos, vés al govern que te las tregui.

Le sainete tornantse tragedia.

—Ah! ¡Quin espectacle! A Lillo 'ls ministerials matant. A Málaga 'ls ministerials morint.

Y per tot Espanya preguntantnos:

—¿Es aquesta la situació que 'ns prometian los conservadors? ¿Es aquest l' ordre que 'ns oferian? ¿Son aquests los fruys de la sèva política...?

Sr. Silvela: quan un ministre sufreix un contratemps de aquesta classe, no es precis dir-li lo que ha de fer. Per la mèva part, sense blassonar, com vosté, de possedir un elevat sentit juridich, al seu lloc, jo abandono-

ria la cartera pera dedicarme á plorar continuament la mort de un jove, víctima de aqueixa política sense consciència y sense entranyas, que per desgracia de tots, predomina en lo nostre país.

P. K.

A ceremonia de inauguració de la Exposició de Plantas y flors, que tingué efecte dilluns en lo Palau de Ciències, després dels discursos de ordenansa, terminà ab un crit de «Viva el rey!» donat pel Sr. Coll y Pujol.

Aixis ho diuen los periódichs, que per lo que á mi toca, ab tot y trobarme á la tribuna no vaig pas sentirlo. Que 's desenganyi l' arcalde de Barcelona: per aclamar certas coses li falta la véu.

Telégrama de Madrid del dia 10:

«Lo Sr. Romero Robledo s' inclina á juntarse ab los conservadors.»

Telégrama del dia 11:

«Lo senyor Romero Robledo ha indicat que pensa juntarse ab los fusionistas.»

¡Quina manera de bellugarse!

Després los sabis dirán que á Espanya no s' inventa res de nou...

Aquí tenen un politich
que sense presumirho,
ha resolt lo gran problema
del moviment continuo.

Los fusionistas han permés que en Romero Robledo sigués proclamat diputat per la Económica de Madrid, á pesar dels defectes de que adoleix la sèva elecció, á cambi de que 'ls conservadors proclamessin diputat per Sant Feliu de Llobregat al Sr. Comas y Masferrer, en detriment del republicà Sr. Rubaudonadeu.

¡Ah gitano!

¿Qué hi guanya 'l país ab lo cambi de un burro borni ab un burro nafrat? Res més que un gran escàndol.

Se parla molt aquests días de formar un partit nou. Actualment l' està covant, segons sembla, 'l famós conde de Cheste, resignantse, cap á sas vellesas, á desempenyar lo paper de lloca. L' heroe del llorón no ho mira tampoch ab mals ulls, y la carlinada espera ab freqüentament de mans la sortida del pollet.

Y ab rahó qué li sobra á la pobre carlinada!...

¿Donchs que? ¿No saben de lo que 's tracta?

Senzillament. La princesa de Asturias se casará ab l' hereuhet del rey de l' as d' oros. En Carlets rebrá 'ls honors de infant d' Espanya, y desde 'l dia següent al

de la boda s' constituirà un consell de regència, del qual l' heroe de Oroquieta y l' heroe de Sagunto formarán part.

Nada: una segona edició dels tractes del Hostal de la Corda. Sols que aquesta vegada la corda s' tornarà dogal per escanyar al país, qui per altra part, mereixeria aquest tracte, si una semblant iniquitat arribava a consentir:

Pero no ho consentirà. *

En les guerres contra 'ls carlins ha derramat raudals de sanch generosa, y no es possible que 'ls que no han pogut entrar al poder per la porta gran de la casa, hi penetrin ara ni may per la porta secreta de l' arcoba.

No: ni ab boda, ni sense boda, han de pesar sobre l' país que 'ls retxassa.

Los únichs que poden menjar, no son pas los confits de casament, sino 'ls confits que han menjat sempre: los confits de plom!

Rúmors fondos.

Se parla d' un enllà entre una alta personalitat espanyola y un fill del rey del As d' oros.

Per lo que puga tronar, comensem à buscar opinións.

Cabrinetti, Maturana,

Concha... surtiu un moment
de la tomba, y responéume:
¿oy qu' es un gran pensament?

Una escena edificant.

Fa en Romero Robledo l' elogi de la Companyia trasatlàntica, y li salta un diputat dihentli:

—Si vosté alaba tant à la Companyia trasatlàntica es porque n' es accionista.

Y en Romero li respon:

—Y si vosté la combat es porque havent sigut empleat d' ella, van deixarlo cessant.

En aquest punt digué en Nocedal:

—Aquests debats s' evitarien declarant lo càrrec de diputat incompatible ab qualsevol altre càrrec en las empresas relacionadas ab l' Estat.

Es la primera vegada que un diputat enemic del parlamentarisme diu una veritat com un temple. Y aquí vé al cas recordar que «del enemic lo consell».

Fan més mal al sistema parlamentari 'ls que n' abusan guanyants'hi la vida, que 'ls que l' atacan per sistema y cara à cara.

¡Hola, hola! Diu que un extranjer ha inventat una maquina per' volar.

Lo que ara convindria es que la cosa dongués bon resultat y s' enviessin màquinas d' aquestas a Espanya y 'l móntru comensés a aficionars'hi...

¡Que bé si ell ne comprés una;
y desseguit la probés,
y emprengués la gran volada...
y no 'l vejessim mai més!

Catalunya progressa.

Los Srs. Molet germans acaben d' inventar una màquina destinada à vendre mistos de la sèva fabricació, per un procediment que sens dupte sorprendrà al públic y alcancrà favorable acullida.

Es un aparato que funciona d' un modo admirable: Enrega una capsà de cerilles per 5 céntims; dona capsà y 5 céntims de canvi si se n' hi tira 10; escup la moneda falsa de plom; se queda la de ferro sense donar la capsà, avisa quan las capsas son acabadas... Es una verdadera maravella, un prodigi de mecanica que honra als seus autors y demostra que 'ls catalans no 'ns quedem endarrera en res.

La prova provisional va ferse dimecres de l' altra setmana: aviat se donarà al públic y s' podrà palpar la realitat de las nostres afirmacions.

En Moret ha fet un discurs sobre la qüestió del Banch, atacant enèrgicament lo projecte d' emissió.

¡En Moret! ¡vaya un altre!

Se li agraeix, de tots modos,
que haja resolt atacar-ho;
pero d' ell à en Cos-Gayon...
si m' embrutas t' emascaro.

CARTAS DE FORA. — Hem rebut una visita del Sr. Marqués de la Torre suplicantos rectificuresssem la notícia que se 'ns vā comunicar desde Rupiá, afirmant que dit senyor havia comés grans coacciòns ab los seus masovers, obligantlos à votar una determinada candidatura. No tenim lo menor inconvenient en fersos intérpretes del desitj del indicat senyor.

... Ab motiu de haver fet à Vimbodi, un dels pobles més liberals de la província de Tarragona, son primer jornal de capellà, lo reverent Francisco de A. Farré, se reuniren en aquella de ordinari solitaria iglesia, un gran número de carcundas de Tarragona, la Selva, Montblanch, Espugà, Tarrés, Albi, Borjas, etc. y altres que sense ser carcundas van agregar-se à la comitiva en obsequi, segons deyan, al padri del novell ensotanat. Un que presenciava aquesta barreja, digué: —Vaja, que ja no hi ha solsament neo-católics; hi ha també neo-hipòcritas y tant valen los uns com los altres.

... Odi com lo que l' rector y l' arcalde del Estany professan al mestre, no 's véu gayre sovint. Y tot perque l' mestre no ensenya tots los días y totas las horas als seus deixebles à cantar la doctrina. La Junta local no para de recullir firmas contra l' mestre, y l' rector desde la iglesia amonesta als seus feligresos y bescanta al mestre, dihent que n' té religió y qu' es estranger, en rahó de ser cas-

tellà. L' odi arribà à tal extrém que al any 89 no trobant ningú que volgués llogarli casa, no tingué l mestre més remey que anar à viure à Moya, fent cada dia dos horas de camí D' expedients n' hi han format à desdir, d' oficis de queixa à la Junta Provincial n' han comunicat à resmés; pero com no tenen rahó, sempre s' han hagut de quedar ab un pam de nás. Ara s refian molt del diputat Sr. Coronet, à qui donaren los votos en las passades eleccions baix promesa de que 'ls trauria l mestre. Lo dia 2 de abril últim, sense considerar que l' hora d' entrada à la escola es la de las nou del matí, à las vuit en punt! arcalde, l rector y la junta local se presentaren à la escola, y no trobant-la oberta, tingueren lo capricho de sellarla. Lo mestre, com es natural, acudí à la Junta provincial, qui manà alsar los sellos y tornar à obrir la escola. Ab tot això 'ls noys feren dotze días de festa, corrent abandonats pels carrers. ¿Es això lo que 's proposan lo rector y 'ls seus companys de miseria? Tractar al mestre de Carnestoltes, torero, fanfarría y miserable, com fa tot sovint, en lloc d' ensenyar la doctrina com deuria, es molt exposat à que li digan que l' verdader torero es ell, quan se pavoneja ab lo manteu terciat y entremij de las sèvas dugas majordonas. Avants de atacar tant sense fonament als altres, lo rector del Estany hauria de mirar al mirall de la sèva conciencia y veure aquest lo que li diu.

... Ab la iniciativa d' un parell de beatas, la cooperació de algun butxaca foradada y l consentiment de mossén Pere Zaragoza, s' ha transformat la iglesia de Santa Bàrbara en un magnífich cel terrenal. Figúrinse que totes las obras de restauració han sigut realitzadas per una dona que 's guanya la vida emblanquinant salas y cuinias, com t'mbè habitacions reservadas de rector. Y no solzament ha decorat las parets ab imitacions de estocat y sòcols de pedra marbre, sino que fins ha refocat à tots los sants, pintantli à l' un lo barretet, à l' altre l vestit, al de més enllà la barbeta y al de més amunt una cara de Pasqua, qui encarna la alegria. —Y ara una pregunta: ¿qué passà à l' Abadìa lo dia 25 de maig à la nit, entre l Pater Zaragoza (a) Aguet, la sèva majordona y la mare de la famula? Cuidado que 'ls crits y l rebombori duraren més de tres horas, sortint molta gent per las finestras y agrupantse una multitud de batxilleras à las portas de la casa parroquial. ¿Podria saberse lo que passà?

PREGUNTA Y RESPUESTA.

I.

DE LA ARGENTINA À AQRI.

Buenos Ayres, 10 Maig 1891.

Amich mèu: Búscant fortuna,
vaig venir aquí fa sis anys,
esperant recullir l premi
dels meus incessants afanys.

Vaig traballar com un negre,
ocupantme dia y nit
en totes aquelles feynas
que m' podian dar profit.

Vaig trucà à totes las portas,
ab l' anhel ferm y constant
de palpà aquella riquesa
que 's deya anà aquí abundant.

Y al final de la campanya,
després de lleisà l suhó,
m' hi trobat ab que 'ls meus somnis
eran sòls una ilusió.

Aquesta terra famosa
ponderada pèl reclam,
es no més que una planuria
cuberta de paperam.

L' or, la plata van pels núvols
y l' capital verdader
ab que únicament se conta
es paper, paper, paper...

Guanyas cent, dos cents... mil duros
y al anarlos à cobrar,
es tant lo paper que 't dónan
que ni te 'l pots carregar.

Aburrit, sense esperança
y tip de menjar bitlets,
hi resolt escorrer l' bulto
ab los mèus quatre quartets.

Jo voldria tornà à Espanya,
mes no sapiguent com va,
t' escrich aquesta per dirte:
¿Creus que faig bé de tornar?

¿Com està la nostra terra?
¿corro, al venir, cap perill?
Espera prompta resposta
lo tèu amich: Joan Senzill.

II.

D' AQRI À L' ARGENTINA.

Barcelona, 12 Juny 1891.

Pobre amich mèu!... Las tragerias
que en la tèva m' has contat
corroboren los informes
que d' aquí m' havian dat.

Comprenc que tinguiss desitjos
de tocà l' dos d' un país
hont lo qui avants era un Cresso
es avuy un infeliç.

Trobo laudable l' propòsit
de fugir ab velocitat,
recullint los pobres restos
que del naufragi has salvat.

Lo que no puch aprobar-te
es lo plan que dius tení
de desfa l' camí que feres
y tornàrt en cap aquí.

No vinguis, amich, no vinguis,
que esguerriràs lo joch;
caurias sobre las brasas,
volgiente escapar del foc.

Has de sapiguer que Espanya,
demà, ó l' altre ó l' any que vè,
serà una nova Argentina,
un desert ple de pape.

Lo funest exemple vostre
ha engrescat als governants,
y ara volen treure copia
dels tresors americans.

Tambè aquí desapareixen
las pessetas y 'ls ralets,
per dar pas à una balumba
de bitlets y més bitiles.

¿Qué 'n treurias, donchs, d' anàrent
d' un país mort de tristor,
per tornà à la tèva terra
qu' esta igual, si no pitjor?

Vès al Afrika, à la Xina...
per genví a Espanya? ¡Oh cà!...
V'et aquí lo que t' contesta
lo tèu amich

C. GUÀ.

LO DESCANS DOMINICAL.

o hi ha remey. Los capellans s' han empennat en que 'ls diumenjes hem de fer festa.

La idea no es nova: casi es tan antigua
com los diumenjes y 'ls capellans.

Pero aquesta vegada l' clero, que en
aquest assumptu sempre havia estat sol,
conta ab una forsa poderosa: l' apoyo del
govern.

Al Senat s' está discutint actualment un projecte que
convertirà l' diumenje en festa obligatoria. Y 'ls senadors
s' ocupan de la materia en uns discursos tan llargs y enèrgics,
que no sembla sino que la salvació d' Espanya dependeixi de la festa dominical.

Los senadors bisbes son, naturalment, los que ab més calor s' han pres la cosa. Si n' han fet d' arengas y sermons
y citas en llatí! Lo Senat s' ha convertit en un Sant Felip Neri: en Martínez Campos fa d' escolà; toca la campaneta.

Un bisbe —l de Valencia — sembla —ha donat lo cop de
cissiù en favor del ideal que l' clero persegueix. La sèva
sortida va ser tan original com inesperada.

Los senadors contraris al projecte parlavan dels seus inconvenients, de las costums d' aquest país, dels interessos
creats, de las lleys...

—Alto—va dir lo senyor bisbe:—aquí no hi ha ni pot ha-
ve'hi altra ley que aquesta.—

Y ficantse la mà à la butxaca, va tréures en llibret.

—Serà la constitució?—dirán vostés.

No senyors: era la doctrina.

A la quènta l' clero s' ha convenstut de que la situació li
es favorable y tracta d' aprofitarla à tota pressa.

Y com que tot vol comensament, inaugura la sèva cam-
panya utilitaria imposantnos com à lley del Estat lo des-
càns dominical.

En rigor, descansar y fer festa cada diumenje, es una
cosa molt bonica, molt necessaria, molt justa. Lo que no
es just, necessari, ni bonich, es que aquest descàns y
aquesta festa se 'ns imposin com obligació.

Pero 'ls capellans s' entenen y ballan sols. Ells han tirat
aquests càlculs:

—Aquí lo que convé es deixar establert que l' diumenje
s' ha de fer festa. Quan la gent se haja acostumat à aquesta
idea, llavors nosaltres demostraràrem que no es just que la
majoria descansi y alguns pochs traballin. Y lograré fàcilment
que 'ls diumenjes se tanquin los cafès y 'ls teatros,
y deixin de circular los cotxes y tranyíes, y se suspengui
en absolut tot traball siga de la classe que 's vulga.

¿Què guanyaran los capellans ab tot això?

Vajen escoltant los seus càlculs:

—Lo dia que consegúim aquest resultat, y la gent no
puga anar al café, ni al teatro, ni passejarse en tranyí, ni
embarcarse per anar à veure la esquadra; lo dia que l' po-
ble s' trobi tots los establiments tancats y no sàpiga què
ferse del diumenje, qu'abónt se ficarà? A la primera porta que
trobi oberta. Y las úniques portas que llavors s' obriran se-
rán las de las iglesias.

Aquest es lo plan del clero. Convertir la nació espanyola
en un remat de devots, que 's matin tota la setmana tra-
ballant y vajen à passar lo diumenje en un recó de qualsevol
iglesia.

La lley del descàns dominical es lo primer grahó d'
aquesta escala.

Acabarán per pujarla tota?

No me jaga usté reir.
que tengo er labio partío.

Suposant que l' projecte vinga à convertirse en lley, ja
sabérem lo que significan las lleys à Espanya.

Lo descàns podrà ser obligatori... legalment; pero en la
pràctica, farà festa qui li darà la gana y traballarà qui li
acomodi.

A no ser que això del Banch d' Espanya segueixi endavant y dongui 'ls resultats que s' esperan...

¡Llavors sí que 'ls capellans se sortiràn ab la sèva d' una
manera completa!

Perque probablement la situació d' Espanya serà tan
agradable, que ningú traballarà y farà festa sempre.

Los diumenjes y 'ls días de feyna.

FANTASTICH.

REPICHIS.

Quan va dirse per un testimoni que 'l príncep de Gales era qui havia proporcionat les fitxes que 'l processat duya sempre à la butxaca, l' heréu de la corona va tornar-se roig com un perdigot.

Y cuydado que 'l príncep de Gales, segons contan, juga sempre ab molta desgracia. Alerta, donchs, que 'l dia que jugui ab lo pais, la partida no li costi un imperi!

En cambi l' ex rey de Sèrvia, ó siga 'l Sr. Milano, acostuma à jugar ab una sort espantosa.

No en vā está à matar ab la seva dona.

Y ja ho diu lo refrán:—«Afortunat en lo joch, desgraciat en amors.»

Una pregunteta sobre la Exposició de flors y plantas que s' està celebrant actualment al Parch:

«Cóm es que l' Ajuntament de Barcelona no hi ha pres part com expositor?

«Qué li costava lluhirse, ara qu' era ocasió oportuna?

Jo crech que podia ferho
sense cap mena d' esfors:

«qui no sab qué en 'quella casa
s' hi crían molt bonas flors?»

Al Banch li han tret un nom de un juhéu de la Biblia, que s' distingia pel seu esperit usurari.

Al Banch li diuen *Mata-tias*.

«Mata-tias? Trobo qu' es poch. Espanya, que ha de ser víctima de las tretas del Banch, no s' compón de tias únicamente; al contrari: abundan més los primos que las tias.»

Los peixos xichs sempre son víctimas dels tiburóns; Portugal sempre serà víctima de Inglaterra.

A horas d' ara ja aquesta ultima li té la dentadura clavada al coll.

S' ha celebrat lo tractat *anglo-luso*.
«Luso ó iluso?»

A Buenos Ayres han quebrat una pila de Banchs.
Y aquí «cóm estém?» gno quiebra 'l Banch d' Espanya?
No, senyors.

Los temors dels espanyols
ara com ara son altres:
aquí no quiebra cap banch,
aquí 'ls quebrats som nosaltres.

Gran campanya dels bisbes en lo Senat, que ab lo ditós projecte del descans dominical, no cessan de imparsar.

Al principi 's tractava sòls de fer la festa obligatoria pels catòlichs; pero sembla que ara, sigan ó no sigan catòlichs, tots los espanyols los diumenes faràn festa si 's plau per fosa.

Tots... menos aquells qu' en totes las iglesias están encarregats del despaig de las cadiras.

Pero gy 'ls capellans no cobran lo diumenje 'ls seus honoraris? La missa del diumenje—per exemple—la diuben de franch?

Llavoras gá qué voler imposar pels altres una llei especial que no ha de regir per ells?

A no ser que si se 'ls atrapa un diumenje traballant del seu ofici, digan per escapularse de las multas:

—Alto, senyors: nosaltres no som catòlichs.

Y ara perque vejan quins brios cobran.
Fa pochs días en lo Senat, lo conservador Sr. Collantes deya que 'l Estat tenia 'l deber ineludible de protegir à la glesia.

Al sentir aquesta expressió 'l bisbe de Málaga, va alsarre del banch y va exclamar:

—Sr. Collantes: la Iglesia es superior al Estat y no necessita la protecció de ningú.

—Qué tal?

Me sembla que ha arribat ja 'l cas de que 's prenguin las paraulas del bisbe de Málaga al peu de la lletra.

¡Creyeu que la Iglesia no necessita la protecció del Estat! Donchs, ala, senyors bisbes, s' ha acabat la nòmina, y si voléu cobrar, que 'us pagui 'l nunci. Perque això de fervos criar bona sanch y donarvos corpulencia y fosa, porque aquesta fosa y aquesta corpulencia s' emplehin, precisament, per mossegar la mà que 'us aliament, los bisbes ho podeu fer: pero 'ls seglars no ho entenem.

Y si 'ls monàrquichs no prenen una resolució .. !qué s' hi farà!... L' haurém dependre 'ls republicans.

Encara 'l Senat no ha acabat de aprobar la famosa llei del descans dominical, ab tan interès defensada pels bisbes, y ja s' assegura que quan la tal llei passi al Congrés, los diputats no voldrán confirmarla.

—No la voldrán confirmar?
M' explico la resistència:
tenen por que 'ls bisbes diguin
que 'ls hi fan la competència.

No sé à quina Aduana s' ha descubert un de aquests días no sé quién frau:
Y preguntava ab tal motiu un home honrat:

—Pero ¿qué fan los vists de Aduana? ¿Que son cegos?

—Al contrari, noy—li va respondre un tranquil.—Los vists de Aduana fan los ulls grossos.

Un detall parlamentari.

Un individuo de la comissió del projecte de las ganas concedidas al Banch d' Espanya, estava fent la defensa de la cosa, y en Cos Gayón continuament anava fent que si ab lo cap.

Tot de un plegat lo president va tocar la campaneta, y en Cos Gayón va alsarre del banch ab gran sobresaix y fregantse 'ls ulls.

Perque al moure 'l cap en sentit afirmatiu, no es que digués que si... res d' això: lo Sr. Cos Gayón pesava figas.

—No es veritat que sembla mentida que 'ls homes que han de fer la desgracia del pais pugan dormir un sol moment?

Un diari de Madrid diu que algunas casas extranjeras que fan negocis ab Espanya, tractan de exigir que 'l pago dels articles que elles envian, se fassi en or y may en bitllets de banch.

—Ja comensém?

—Ay que surten nuvolets,
pressagi de tempestats!
jay que si plou, los bitllets
serán sols paperés mullats!

A Buenos Ayres, en un dia dat han quebrat set ó vuit banchs á la vegada.

Conseqüències naturals de la invasió exclusiva del paper moneda.

—No sé pas aquell país cóm acabará!—deya un comerçiant.

Y un seu amich li responía:

—Bè prou que 's veu cóm acabará: tirantse 'ls banchs pel cap.

Pallissa com la que han donat als sarauhistas los partits que formaren aquí à Barcelona la coalició republicana en las últimas eleccions de regidors, la veritat siga dita: se 'n registran pocas.

De desleals y de poch escrupulosos no 'ls ne deixan.

La coalició 'ls invita à assistir à un meeting per esqueixar l' acta de regidors davant de totes las fraccions del partit republicà de Barcelona.

Esqueixar l' acta de regidors!... Lo que farán ells sera esqueixar-se de riure de veure que 'ls surten ab aquestas exigencias.

Ecls necessitan anar de totes passades á la Casa gran, may siga sino perque l' escut de la ciutat s' augmenti ab unas quantas barras més.

Y ara aprenquin los partits formals, reconeixent que la llisso en mitj de tot, ha sigut tan severa com oportuna.

Aprenquin à prescindir de aquests aventurers y saltimbanquis que 's fican als partits sens altre objecte que perturbarlos y aprofitarse de las dissensions per ells provocadas y fomentadas.

Y sobre tot no olvidin aquell refrán castellà: «Quien da pan á perro ajeno, se queda sin pan ni perro.»

CUENTOS

L' altre nit un sereno deté à un borratxo que movia escàndol pel carrer.

—¡Alto!—li crida, apuntantli 'l xusso.

—Y qui sòu vos per cridarme alto?... barboteja 'l borratxo.

—¿Qui soch jo? ¡Soch lo sereno!—exclama ab accent autoritari.

Y 'l borratxo, fent una tentina, li respón:

—¡Uv, fugiu... 'l sereno!... Donchs vaja, s' ha acabat: si vos sòu 'l sereno, jo soch 'l nublado.

Anant de viaje:

—Te trobas bè, titona mèva?

—Molt rebè, ratoli mèu.

—Es ben tou l' assentó?

—Tou com la molla de pà sortint del forn.

—Y no hi ha arrugas?... ¡No hi ha plechs que 't molestin?

—No; res enterament que m' incomodi.

—Tens aire?... Potser per la finestreta entra alguna corrent... Las corrents d' ayre son perilloses.

—No, ni un alé: vaig molt ben resguardada.

—Bueno; donchs fem una cosa: canbiém de puesto... las comoditats ben compartidas tan goig à tothom.

Quan la Exposició de Barcelona, llavors que no deixaven entrar à ningú que portés bastó, en determinats locals, com per exemple las dependencias del Palau de Bellas Arts, m' han contat que succehi lo que ara vaig a relatar.

Havian posat un porter nou, donantli ordres terminants de que no passés ningú sense deixar lo bastó à la porteria.

Al primer que tractava de passar, ab las mans à la butxaca, li digué 'l porter:

—Senyor, no 's passa.

—Y això?

—M' han donat ordres severas de que no deixi passar à ningú sense deixar lo bastó à la porteria.

—Pero si jo no porto bastó.

—Bueno, vagi à casa seva à buscarlo, y despòs veurém.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA.—Ta-ber-na.
2. ANAGRAMA.—Ager-Rega-Agre.
3. TRENCÀ-CLOSCAS.—La ereu de la Masia.
4. TEBS DE SÍLABAS.—MA RI A
RI VE RA
A RA GÓ
5. GEROGLÍFICH.—Com més usias Espanya tens més gastos.

Han endavinat totes cinch solucions los ciutadans Constantino Cerer y Pau Trenas; n' han endavinades 4, Pau Grateras y Antonet de l' Hostia; 3, Un Mico-Blau; 2, Santiaquet Soler y Ramón Comas, y 1 no més, Pour moi, Daniel Aragonés y M., y Un Mata-parents.

XARADA-ANUNCI.

PÉRDUA.—Desde la total del Clot al prima-dos del Ases, abir un prima-tres perdé una primera-terça-quarta ab documents d' importància, per lo que se suplica à la persona que l' hagi trobada que la porti à la mateixa prima-dos-terça-quarta, número 100, casa coneguda per prima-dos-terça, que se li gratificarà ab un tres.

MANEL GARDÓ.

ANAGRAMA-ACENTÍGRAFO.

Conech un total segón
tonto, lleig y carcamal,
y qu' es l' home més total
que s' ha conegut al mon.

Dé tacás sempre va plé
y ademés es tan devot,
que adorant sempre al déu Tot
no passa ni un quart seré.

SALDONI DE VALLCARCA.

TRENCA-CLOSCAS.
BLAS RONCA À LA...

Formar ab aquestas lletras lo títol de un drama català.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant —Segona: en los barcos de vela n' hi ha.—Tercera: nom de dona.—Quarta: nom d' home —Quinta: eyna de manya.—Sexta: quadrúpedo.—Séptima: vocal.

J. BAGUÑÀ.

GEROGLÍFICH.

KRL
III

MESTRE SENSE P6.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans Passarell, Lleó Canelis, L. Pacó, Aicam, Nyela (Pau), R. Giné (Llagosta), J. Sala y P., J. Vendrell, Pour moi y L. J. S.:—

Lo que 'ns enfilan aquesta setmana no fa per casa.

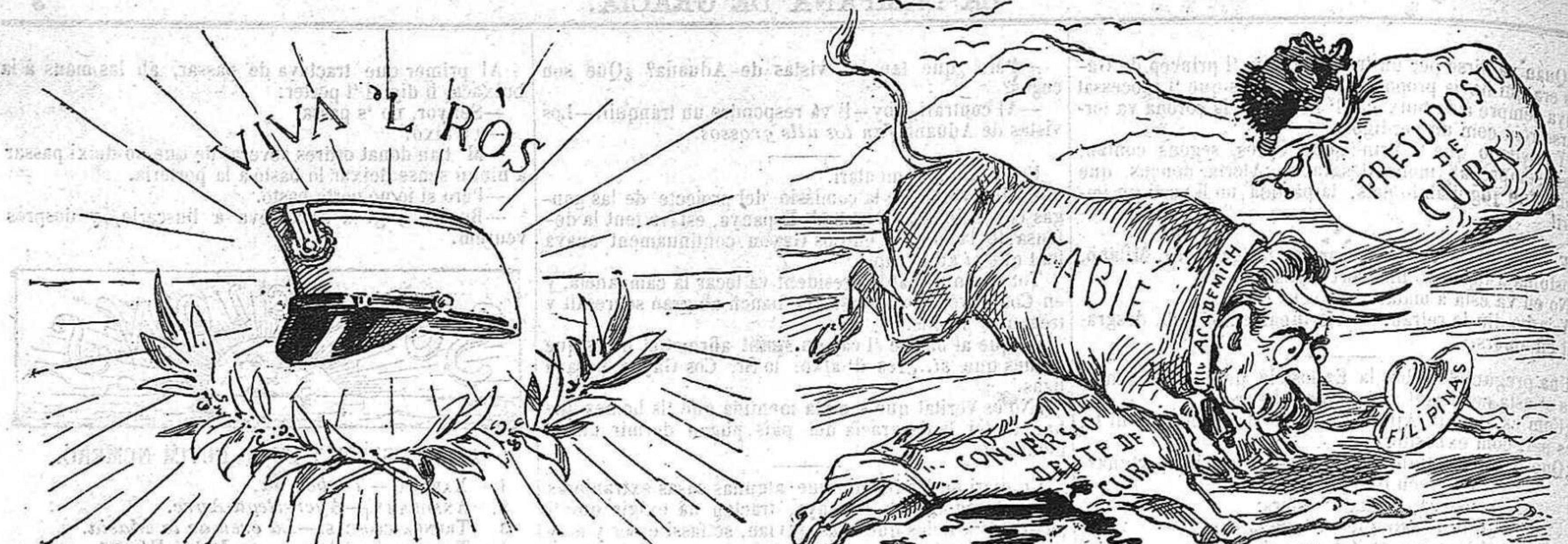
Ciutadans J. Isag Nomira, A. Serra (a) Esparbech, F. Allim, Un Aprenent, Amorosa y B. Vaixé.—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns remeten

Ciutadà Badó de Vilanova: Lo que 'ns remet es molt fluix y no pot aprofitar-se.—E. Martí Giol: Ara està bè y l' insertarem.—Joseph Orta: La idea del sonet es lo únic que podrà aprofitar-se; lo demés no filà.—M. Gardo Ferrer: Las dues medallas son poch llimadas.—Camillo Klecks: No 'ns agrada prou—Gestus II: No 'ns fa 'i pés.—Quico de Sans: Va bè.—P. X: Es molt fluix y no va.—Domineng Bartrinanga: Va bè y ho publicarem.—Lluís Salvador: Lo mateix li dihim.—R. Alonso: Va bastant bè.—A. Llimoner: Las dues poesies son aprofitables. Li devém contestació a una carta y si no li hem donada es perque no 'ns ha sigut possible fins ara, lograr satisfacer lo seu desitj.—Un estudiant: ¡Carabassa!—M. Li. y Ll. Comprendem que havia de ser molt bonich; pero comprenem també que 'ns era precis saberlo ab anticipació per anar a pèndre'n un apunte. Quan hi torni procurarem saberlo anticipadament.—Domingo Bartrina.—Lo sonet va bè.

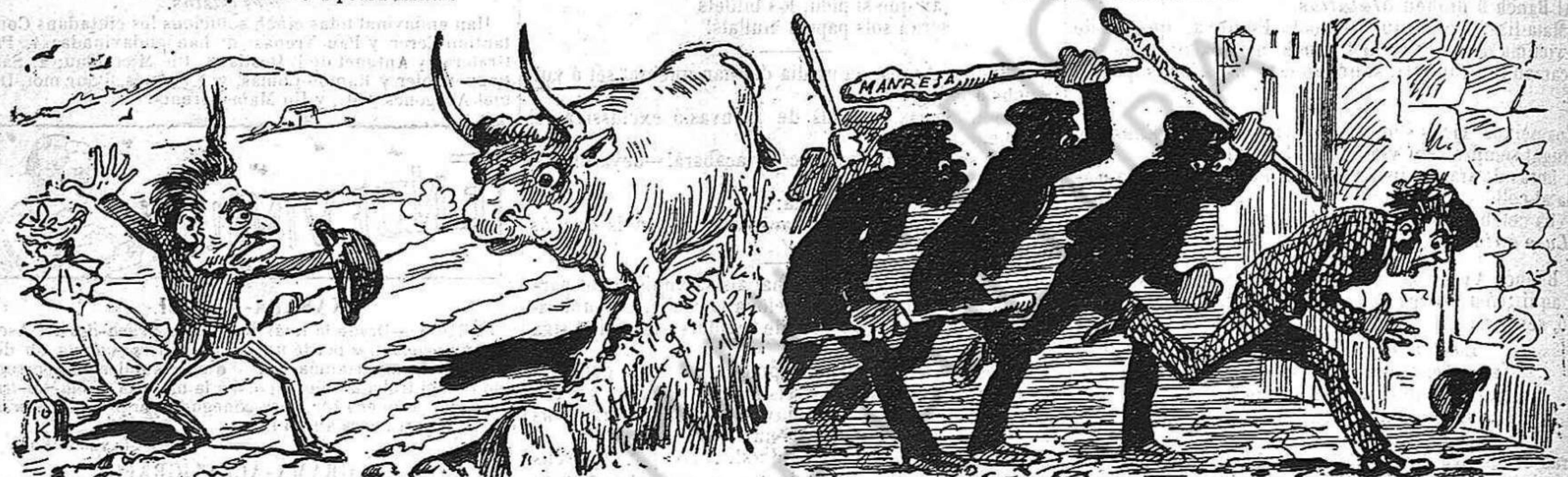
LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatre, 21 y 23.

COSAS D' ESPANYA.

«Mamá que me gusta el rós
cantava tothom avants
y ara si 'l rós suprimeixen
ja ni això 's podrá cantar.

UN FUSIONISTA TORERO.
Sent al camp, li surt un toro
ell que si li fa un discurs
y 'l toro al sentirlo, 's para
y 's queda patidifus.

LA PORRA DE MANRESA.
¡Cosas de D. Pedro el cruel!...
Oh clases conservadoras:
ja que la porra li agrada,
apa, enviéulo á la porra!

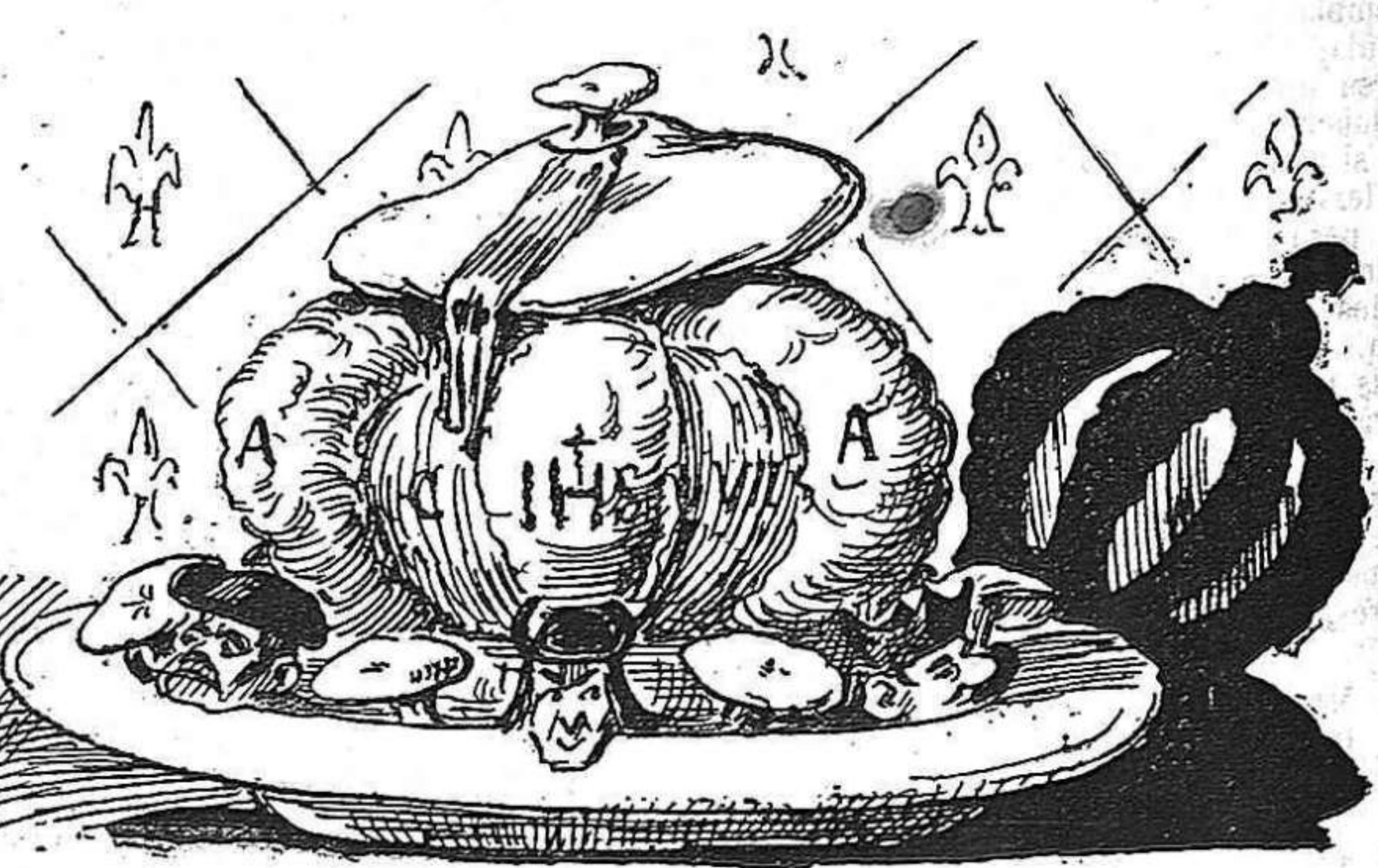

Ay Anton, y com t' enganxas!...
Ay Anton, qué n' hi ha de vesch!
Ay Anton, cóm t' hipnotisan!...
Ay Anton, ja estás ben fresch!...

Aspecte de la tribuna del Senat, durant la discussió del projecte de descàns dominical.
La cosa vá posantse negra.

L'opinió de D. Joan en la qüestió del Banc d'Espanya.—A beca tancada no hi
entran moscas.

UN PROJECTE INSENSAT.
Truytas que 'ls carlins somian
per podernos dominar;
pero de uns pastels tan tontos
ningú á Espanya 'n menjará.